

سمنان؛ امانت‌دار تاریخ

عملیات مرمت بازار تاریخی سمنان و خانه تاریخی صباغیان مهدیشهر همزمان با واگذاری حمام تاریخی نخست سمنان به بخش خصوصی، سه اقدام جدید برای حفاظت، احیا و بهره‌برداری از بناهای ارزشمند تاریخی استان سمنان است؛ اقدام‌هایی که با هدف صیانت از میراث فرهنگی، تقویت زیرساخت‌های گردشگری و افزایش مشارکت بخش خصوصی دنبال می‌شود.

به گزارش ایرنا، میراث‌فرهنگی استان سمنان با برخورداری از بناهای شاخص تاریخی، در سال‌های اخیر برنامه‌هایی را برای مرمت اضطراری، احیای آثار ثبت ملی و واگذاری برخی بناها به سرمایه‌گذاران واجد صلاحیت در دستور کار قرار داده است تا علاوه بر حفظ هویت تاریخی، زمینه بهره‌برداری پایدار از این ظرفیت‌ها فراهم شود.

بازار تاریخی سمنان، حمام تاریخی نخست و خانه تاریخی صباغیان مهدیشهر از جمله بناهایی هستند که هر یک بخشی از هویت معماری و تاریخی استان را روایت می‌کنند و اجرای طرح‌های مرمتی و احیایی در این آثار، گامی برای ماندگاری میراث‌فرهنگی و رونق گردشگری استان به‌شمار می‌رود.

■ آغاز سبک‌سازی بام بازار تاریخی سمنان

سرپرست میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی شهرستان سمنان با اشاره به آغاز عملیات مرمت استحقاقی و سبک‌سازی بام بازار تاریخی سمنان، گفت: در راستای حفاظت از بازار تاریخی سمنان، عملیات مرمت اضطراری و استحقاقی گنبدهای بازار با تمرکز بر سبک‌سازی بام آغاز شد. فرامرز نصیری با بیان اینکه تقویت نقاط حساس سازه‌ای و جلوگیری از آسیب‌های احتمالی از اهداف اصلی این طرح است، افزود: این مرحله از عملیات شامل اجرای جزئیات فنی برای کاهش بار اضافی سازه، اصلاح ساختار بام و ادامه مرمت‌های سال‌های گذشته است و همزمان مرمت سازه‌ای پشت‌بندهای بازار نیز انجام می‌شود.

وی با اشاره به پیشینه تاریخی بازار سمنان اضافه کرد: این مجموعه که ریشه در دوره‌های تیموری، ایلخانی، صفوی و قاجار دارد، از مهم‌ترین آثار تاریخی و اقتصادی شهر سمنان محسوب می‌شود و اجرای این عملیات، نقشی مهم در حفظ پایداری و هویت تاریخی آن دارد.

■ واگذاری حمام تاریخی نخست سمنان به بخش خصوصی

معاون توسعه مدیریت و منابع اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان سمنان هم با اشاره به واگذاری حمام تاریخی نخست این شهر به بخش خصوصی، بیان کرد: این بنای تاریخی پس از طی مراحل قانونی و از طریق مزایده در سامانه ستاد، برای مدت ۴۰ سال با هدف مرمت، احیا، تجهیز، نگهداری و بهره‌برداری گردشگری به سرمایه‌گذار بخش خصوصی واگذار شد.

نسیبه همتی افزود: بر اساس قرارداد، کاربری این مجموعه به سفره‌خانه سنتی اختصاص می‌یابد و این واگذاری در چارچوب قوانین مربوط به واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مصوبه کارگروه واگذاری استان انجام شده است.

وی گفت: واگذاری بناهای تاریخی به سرمایه‌گذاران واجد صلاحیت، ضمن صیانت از آثار ارزشمند تاریخی، می‌تواند زمینه‌ساز توسعه گردشگری و ایجاد فرصت‌های جدید اشتغال باشد.

همتی اظهار کرد: حمام تاریخی نخست سمنان در ابتدای بازار بالا و محله ناسر واقع شده و با شماره ۶۵۹۶ در فهرست آثار ملی ایران ثبت است. هرچند در کتیبه سردر بنا تاریخ ۱۳۴۶ هجری قمری درج شده است، اما شواهد معماری و اسناد ثبتی، ساخت آن را در اواخر دوره قاجار نشان می‌دهد.

■ مرمت خانه تاریخی صباغیان مهدیشهر

رئیس میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی مهدیشهر هم با بیان اینکه مرحله جدید مرمت و ساماندهی خانه تاریخی صباغیان آغاز شد، گفت: در این مرحله عملیات کف‌سازی و اجرای آجر فرش با هدف حفاظت از این بنای ارزشمند و صیانت از هویت معماری بومی منطقه در حال اجراست. کامران شجاعی افزود: خانه تاریخی صباغیان یکی از نمونه‌های شاخص معماری ایرانی در مهدیشهر است که طراحی آن متناسب با اقلیم کوهپایه‌ای استان سمنان انجام شده و جلوه‌ای از معماری بومی منطقه به‌شمار می‌رود. وی اضافه کرد: این اثر با شماره ۳۱۱۳۳ در فهرست آثار ملی ایران ثبت شده و حفظ و مرمت آن علاوه بر جلوگیری از فرسودگی، زمینه معرفی فرهنگ و معماری بومی و توسعه فعالیت‌های فرهنگی و گردشگری را فراهم می‌کند.

در گفت‌وگو با رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت چالش‌های سلامت مراسم اربعین بررسی شد

زیارت اربعین با تدابیر سلامت‌محور

رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در گفت‌وگو با قدس ادعان می‌کند: در تمامی تجمع‌های انبوه، دو گروه از بیماری‌ها از جمله بیماری‌های منتقله از طریق آب و غذا و همچنین عفونت‌های تنفسی بیش از همه اهمیت دارند و باید آن‌ها را جدی گرفت.

به گفته دکتر قباد مرادی گرمای هوا در ایام اربعین احتمال بروز بیماری‌های گوارشی را افزایش می‌دهد، به همین دلیل، نظارت بر

سلامت آب آشامیدنی، مواد غذایی و فرایند تهیه و توزیع غذا به یکی از اصلی‌ترین مأموریت‌های تیم‌های بهداشتی تبدیل می‌شود.

به گفته وی کارشناسان بهداشت محیط پیش از آغاز مراسم اربعین و در طول برگزاری به‌طور مستمر از موبک‌ها، آشپزخانه‌ها، مراکز تهیه غذا و منابع تأمین آب بازدید می‌کنند تا کوچک‌ترین نقص بهداشتی را پیش از تهدید سلامت زائران برطرف کنند.

■ دیده‌بانی «سندرومیک»

رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت به ما می‌گوید: مأموریت تیم‌های سلامت به همین جا ختم نمی‌شود و آنچه از نگاه متخصصان اهمیت بیشتری دارد، شناسایی زودهنگام بیماری‌های واگیر است.

مرادی اظهار می‌کند: هر چه یک بیماری یا منبع انتشار آن سریع‌تر شناسایی شود، امکان کنترل و جلوگیری از گسترش آن نیز بیشتر خواهد بود، به همین دلیل، نظام مراقبت بیماری‌ها در ایام اربعین بر پایه «دیده‌بانی سندرومیک» فعال می‌شود؛ روشی که در آن، تیم‌های بهداشتی با رصد علائمی مانند تب، اسهال، مشکلات تنفسی یا سایر نشانه‌های هشداردهنده، تلاش می‌کنند موارد مشکوک را در همان مراحل اولیه شناسایی و مدیریت کنند.

وی با اشاره به اینکه در این طرح، هر مورد تب‌دار یا دارای علائم مشکوک، تنها یک بیمار تلقی نمی‌شود؛ بلکه می‌تواند نشانه آغاز یک زنجیره انتقال باشد، توضیح می‌دهد: به همین منظور باید در کوتاه‌ترین زمان ممکن بیماری مهار شود.

وی یادآور می‌شود: به همین منظور بررسی، نمونه‌گیری، تشخیص و درمان سریع، بخش جدایی‌ناپذیر مأموریت نیروهای بهداشتی در مسیر اربعین است.

■ استقرار تیم‌های سلامت

به گفته رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر، با توجه

درمانی زائران، نه به بیماری‌های عفونی، بلکه به همین مشکلات ناشی از گرما مربوط می‌شود و در این میان سالمندان، کودکان و بیماران قلبی و دیابتی بیش از دیگران در معرض خطر قرار دارند.

■ ویروس‌هایی که همراه زائران سفر می‌کنند

در مسیر نجف تا کربلا، میلیون‌ها نفر از ده‌ها کشور جهان در کنار یکدیگر حرکت می‌کنند و همین تراکم جمعیت، احتمال انتقال بیماری‌های تنفسی را افزایش می‌دهد.

سرماخوردگی، آنفلوآنزا، کووید-۱۹ و سایر عفونت‌های ویروسی دستگاه تنفسی از شایع‌ترین بیماری‌هایی هستند که هر سال در ایام اربعین گزارش می‌شوند و

تماس نزدیک افراد، استراحت در موبک‌های شلوغ و استفاده از وسایل حمل و نقل عمومی، زنجیره انتقال این بیماری‌ها را تسهیل می‌کند.

■ بیماری در کمین زائران

راهپیمایی اربعین بدون موبک‌ها قابل تصور نیست، از این رو هزاران موبک در طول مسیر، غذای گرم، آب، چای و نوشیدنی در اختیار زائران قرار می‌دهند؛ اما همین گستردگی خدمات، مسئولیت حفظ سلامت غذا را نیز سنگین‌تر می‌کند.

اسهال، استفراغ، مسمومیت غذایی و عفونت‌های گوارشی، دومین بیماری‌های شایع در این سفر هستند. گرمای هوا، نگهداری نامناسب مواد غذایی یا استفاده از آب غیرمطمئن، احتمال بروز این مشکلات را افزایش می‌دهد، از همین رو، متخصصان توصیه می‌کنند زائران تنها از آب آشامیدنی سالم استفاده کنند، از مصرف غذاهای مانده بپرهیزند و میوه و سبزی را پیش از مصرف به خوبی شست‌وشو دهند. کمتر زائری را می‌توان یافت که پس از ده‌ها کیلومتر پیاده‌روی، اثری از خستگی بر پاهایش نباشد، تاول، ساییدگی پوست، درد عضلات، التهاب زانو و کمردرد از رایج‌ترین مشکلات غیرواگیر زائران در طول مسیر است.

■ مأموریت پنهان تیم‌های سلامت

وقتی میلیون‌ها نفر در فاصله چند روز، از مرزهای یک کشور عبور می‌کنند و در مسیری مشترک قدم برمی‌دارند، خطر بیماری‌های واگیر نیز همپای جمعیت حرکت می‌کند، به همین دلیل، یکی از مهم‌ترین بخش‌های عملیات اربعین، نه در جاده‌ها و موبک‌ها، بلکه در شبکه مراقبت‌های بهداشتی جریان دارد؛ جایی که مأموریت اصلی، پیشگیری از شیوع بیماری پیش از آغاز آن است.

فاطمه طالبیان از «چذابه» تا «تمرچین» همه ساله میلیون‌ها زائر ایرانی برای رسیدن به کربلا مرزهای غربی و جنوبی را درمی‌نوردند که با وجود بهره‌مندی از حال و هوای معنوی اما با مخاطراتی مانند گرم‌زدگی و خطر بیماری‌های واگیر و غیرواگیر روبه‌رو هستند.

هر ساله با نزدیک شدن به اربعین، نقشه غرب و جنوب کشور چهره دیگری پیدا می‌کند و میلیون‌ها زائر از شهرهای مختلف ایران به مقصد کربلا بار سفر بسته و راهی مرزهای زمینی می‌شوند.

با وجود اینکه مقصد همه این زائران کربلاست اما پیش از رسیدن به بین‌الحرمین، باید از مسیری عبور کنند که پزشکان و کارشناسان سلامت، آن را یکی از پیچیده‌ترین عملیات‌های بهداشت عمومی کشور می‌دانند. واقعیت این است که مرزهای مهران و چذابه تنها یک گذرگاه نیستند؛ نقطه آغاز یکی از بزرگ‌ترین جابه‌جایی‌های انسانی جهان هستند، جایی که شور زیارت با دغدغه سلامت گره می‌خورد.

■ ۶ دروازه، یک مقصد

به طور معمول زائران ایرانی همه ساله از ۶ مرز رسمی مهران در ایلام، شلمچه و چذابه در خوزستان، خسروی در کرمانشاه، باشماق در کردستان و تمرچین در آذربایجان غربی وارد کشور عراق می‌شوند که مرز مهران شلوغ‌ترین مرز اربعین به‌شمار می‌رود. فاصله کمتر تا نجف و کربلا موجب شده هر ساله بیشترین حجم تردد از این مرز انجام شود، پس از آن، شلمچه و چذابه میزبان بخش زیادی از زائران هستند و مرزهای خسروی، باشماق و تمرچین سهم کمتری از تردد زائران را به خود اختصاص می‌دهند. گفتنی است با وجود توزیع زائران، اما ترافیک و ازدحام برای خروج در بازه‌های کوتاه و ساعت‌های انتظار، گرمای هوا، کمبود وسایل حمل و نقل در برخی مقاطع و خستگی ناشی از سفر، نخستین چالش‌هایی هستند که زائران با آن‌ها روبه‌رو می‌شوند.

■ نخستین ایستگاه؛ گرما

پیش از آنکه ویروسی یا باکتری وارد میدان شود، گرما نخستین عامل تهدید سلامت زائران در مراسم اربعین محسوب می‌شود.

در روزهای منتهی به اربعین، دمای هوا در بسیاری از مناطق مرزی ایران و عراق به بیش از ۴۴ درجه سانتیگراد می‌رسد و پیاده‌روی طولانی، تعریق مداوم و مصرف ناکافی آب، شرایط را برای گرم‌زدگی، افت فشار خون و کم‌آبی بدن زائران فراهم می‌کند.

به گفته کارشناسان، بخش قابل توجهی از مراجعات

■ افقی

۱. کفش چهارپایان- از جهانگشایان مشهور تاریخ که در سال ۳۳۱ پیش از میلاد به ایران حمله و تخت جمشید را تصرف کرد و به آتش کشید ۲. نگهبان- صنعت ترجمه و صداگذاری روی فیلم ۳. ماه نو- زاپاس- بخشی از دست و پا- صد مترمربع ۴. تن و جسم- از فرشتگان مقرب درگاه الهی- آغاز ۵. ماه سرد- از بانک‌های دولتی ایرانی- پیشوند نداری - زردچوبه ۶. خانه تابستانی - شیرزن دشت کربلا- ضامن و کفیل ۷. نام دیگر دریای خزر- چاشنی سرخ‌رنگ - قاتل جنگل ۸. آسیب و صدمه- بیرون- نتیجه گرفته - نگهبان گله ۹. کسی که توانایی انجام هیچ حرکتی را ندارد- پول سامورایی- دیدن و رؤیت کردن ۱۰. اثر هنری دارای ریزه کاری- قلمرو هم معنی می‌دهد- بلندمرتبه ۱۱. قرض بانکی- علامت مفعول بی‌واسطه - از جریان‌های دوگانه سیم برق - کشنده بی‌صدا ۱۲. ساک دستی - مأمور مراقبت از شکارگاه- مخفف بدتر ۱۳. بیماری و مرض- جا و مکان- بیماری پیسی- نویسنده «باخانمان» ۱۴. درس خوانده- برتری و رجحان

به اینکه کشورهای همسایه و مقصد زائران ممکن است درگیر برخی بیماری‌های واگیر باشند، آموزش نیز جایگاه ویژه‌ای در برنامه‌های وزارت بهداشت دارد. وی بیان می‌کند: زائران پیش از اعزام، هنگام عبور از مرزها و حتی در طول حضور در عراق، آموزش‌هایی درباره راه‌های انتقال بیماری‌ها، رعایت بهداشت فردی و روش‌های پیشگیری دریافت می‌کنند.

مرادی تأکید می‌کند: در همه میادی ورودی و خروجی کشور، تیم‌های سلامت مستقر هستند و وضعیت بیماری‌های واگیر را در میان مسافران ارزیابی می‌کنند. در صورت مشاهده علائم مشکوک نیز اقدام‌های لازم، از نمونه‌گیری گرفته تا سایر خدمات تشخیصی و درمانی، انجام می‌شود تا احتمال انتقال بیماری به حداقل برسد. همکاری‌های بهداشتی میان ایران و عراق نیز بخشی دیگر از این برنامه است.

به گفته او، کارشناسان مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر تاکنون نشست‌های مشترک تخصصی با مسئولان حوزه سلامت عراق برگزار کرده‌اند تا اطلاعات مربوط به وضعیت بیماری‌ها به‌صورت مستمر تبادل شود و دو کشور بتوانند هماهنگ‌تر از گذشته برای پیشگیری و کنترل بیماری‌های واگیر اقدام کنند.

■ بیماری‌های شایع در میان زائران

به گفته این مقام وزارت بهداشت، سه گروه بیماری شامل بیماری‌های منتقله از طریق آب و غذا مانند اسهال و وبا، عفونت‌های تنفسی از جمله آنفلوآنزا و کووید-۱۹ و همچنین مننژیت بیش از سایر موارد در ایام اربعین مورد توجه نظام سلامت قرار دارند زیرا در صورت غفلت، می‌توانند در تجمع‌های بزرگ با سرعت بیشتری منتشر شوند.

مرادی در پاسخ به پرسش قدس درباره اینکه آیا وزارت بهداشت در حال حاضر واکنس خاصی را به عنوان شرط اعزام زائران اربعین تعیین کرده است، پاسخ می‌دهد: توصیه کارشناسان این است که همه زائران پیش از سفر، از کامل بودن برنامه واکسیناسیون خود اطمینان حاصل کنند؛ اقدامی ساده که می‌تواند خطر ابتلا به بسیاری از بیماری‌های قابل پیشگیری را کاهش دهد.

به گفته این مقام وزارت بهداشت در نهایت، آنچه سلامت میلیون‌ها زائر را تضمین می‌کند، تنها استقرار درمانگاه‌ها و حضور نیروهای امدادی نیست؛ بلکه مجموعه‌ای از اقدام‌های به هم پیوسته، از آموزش و نظارت بر غذا و آب گرفته تا دیده‌بانی بیماری‌ها، همکاری‌های مشترک ایران و عراق و مسئولیت‌پذیری خود زائران است تا مسیر عشق، امن‌تر و سالم‌تر طی شود.

■ مسئولیت زائران

همه ساله برای برگزاری بزرگ‌ترین راهپیمایی مذهبی؛ هزاران پزشک، پرستار، تکنسین اورژانس، نیروهای هلال احمر و کارشناسان بهداشت محیط و صدا داوطلب خود را به مرزها می‌رسانند تا سفری ایمن را برای زائران هموار کنند.

اگرچه در این مسیر بیمارستان‌های صحرایی، درمانگاه‌های موقت، داروخانه‌های سیار، آمبولانس‌ها و پایگاه‌های امدادی در مرزها و مسیرهای منتهی به عراق مستقر می‌شوند، اما پزشکان بر یک نکته اتفاق نظر دارند که مهم‌ترین عامل حفظ سلامت، رفتار خود زائران است.

همراه داشتن داروهای شخصی، نوشیدن آب کافی، استراحت منظم، رعایت بهداشت دست‌ها، استفاده از کفش مناسب، دریافت واکسن‌های توصیه شده و مراجعه سریع به مراکز درمانی در صورت بروز علائم، می‌تواند از بسیاری از مشکلات پیشگیری کند.

اربعین، فقط یک سفر نیست بلکه بزرگ‌ترین اجتماع انسانی جهان است؛ که به همان اندازه که به عشق و ارادت وابسته است، به رعایت اصول بهداشتی نیز نیاز دارد. از مهران تا شلمچه و از خسروی تا تمرچین، حفظ سلامت زائران مسئولیتی مشترک است؛ مسئولیتی که بخشی از آن بر دوش دستگاه‌های امدادی و درمانی است و بخش مهم‌ترش، در دستان خود زائران قرار دارد. شاید به همین دلیل باشد که در مسیر کربلا، آب، سایه، یک ماسک ساده یا چند دقیقه استراحت، گاهی به اندازه یک کوله‌بار تجربه ارزش پیدا می‌کند!

طراح: محمدرضا علی‌زاده zadehalireza@gmail.com

معتبر- ثروتمند ۱۴. دسته جاندارانی دارای ویژگی ارثی مشترک- خشک مزاج- دست کشیدن بر حجرالاسود ۱۵. دچار تکرار شدن در امور زندگی – ساکن خراسان قدیم را می‌گفتند

حل جدول

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵
۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵
۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵